

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw**
- **Definitieve goedkeuring**

Bijlagen:

- het ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting;
- het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen dd. 25 juli 2016;
- het advies van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid van 2 september 2016;
- advies 60.171/3 van de Raad van State van 26 oktober 2016.

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering en context: van vijf steunpunten naar één organisatie

Thans worden in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin volgende steunpunten erkend en/of gesubsidieerd, die zijn opgericht als een vereniging zonder winstoogmerk:

- het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk;
- het Steunpunt Expertisenetwerken;
- het Steunpunt Jeugdhulp;
- Samenlevingsopbouw Vlaanderen;
- het Vlaams Centrum Schuldenlast.

In de Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019¹ wordt het optimaliseren van de afstemming en samenwerking tussen verschillende steunpunten, ondersteuningsstructuren en expertisecentra die actief zijn binnen het beleidsdomein in het vooruitzicht gesteld. In de Beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016² wordt gesteld dat, met het oog op meer afstemming, efficiëntie en een intersectorale aanpak, de hiervoor genoemde steunpunten een traject lopen dat leidt tot meer synergie. De beleidsbrief stelt meer concreet de oprichting van één vzw voorop, die de werking van de vijf steunpunten integreert, met respect voor de historiek en de eigenheid van elk van hen. Het resultaat hiervan moet een sterk, decretaal onderbouwd steunpunt zijn, dat efficiënt en intersectoraal optreedt. De regelgevingsagenda, gevoegd bij voornoemde beleidsbrief, vermeldt dan ook als actie het "opmaken van een kaderdecreet geïntegreerde werking steunpunten".

Met de betrokken steunpunten hebben we gezamenlijk een pad gelopen en een conceptueel kader voor de eengemaakte werking door middel van een fusie uitgetekend. De krijtlijnen

¹ Gedr. St. Vl. P., 2014-2015, nr. 125/1, blz. 63.

² Gedr. St. Vl. P., 2015-2016, nr. 506/1, blz. 66.

daarvan worden toegelicht in wat volgt. Ze vormen de basis voor het voorliggende ontwerp van decreet dat de erkenning en subsidiëring regelt van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw, hierna "de organisatie" te noemen.

1.2. Opdracht en kenmerken van de eengemaakte organisatie

De organisatie vertrekt van een duidelijke opdracht: welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw ondersteunen. Ze doet dit vanuit zowel een sociaal-maatschappelijke als een psychosociale invalshoek. Ze voert haar opdracht uit door het ondersteunen van beroepskrachten en mensen die zich op informele basis inzetten om mensen die kwetsbaar in het leven staan, optimale ondersteuning te bieden. Dat gebeurt vanuit individuele situaties van mensen én vanuit een structureel maatschappelijk perspectief. Die tweeledige aanpak moet leiden tot een toegenomen kwaliteit van leven van de burger.

De organisatie realiseert deze opdracht in een voortdurende dialoog met de praktijk en rekening houdend met het beleidskader. Ze doet dat ook proactief en vanuit een autonome positie ten opzichte van wat leeft in de samenleving, bij gebruikers, professionals, sociale ondernemingen en wetenschap.

Het werkterrein van de organisatie beslaat minstens de terreinen waarop de voormelde vijf steunpunten thans actief zijn.

Vier pijlers typeren de werking van de organisatie:

- een structurele verankering en dus een lange termijnperspectief;
- autonomie;
- een uitvalsbasis op Vlaams niveau;
- nabijheid bij het werkveld.

Dit ontwerp van decreet creëert het fundament voor de structurele verankering van de werking van de organisatie. Deze krijgt doorvertaling in een meerjarenplanning, waarin de overheid en de organisatie overeengekomen resultaatgebieden en te behalen resultaten vastleggen.

De organisatie werkt autonoom ten aanzien van praktijk, wetenschap, beleid en opleidingen. Die autonomie impliceert dat de organisatie geen formele belangenbehartigende of vertegenwoordigende opdrachten namens een sector, sectorale organisaties, praktijkwerkers, cliëntengroepen of de overheid opneemt. Zo kan ze een kritische rol ten aanzien van al deze perspectieven opnemen en, zowel inhoudelijk als procesmatig, zaken aankaarten, initiatieven nemen en voorstellen doen die aansluiten bij de beleidsuitdagingen en de uitdagingen van het werkveld.

Tot slot organiseert de organisatie zich op een Vlaams, bovenregionaal niveau. Zo verwerft ze de legitimiteit om met een generiek gezag op te treden. Tegelijkertijd kan de organisatie op regionaal niveau werken, in functie van het capteren van regionale noden, uitdagingen en kansen.

1.3. Kernopdrachten en werkingsprincipes van de eengemaakte organisatie

De organisatie focust op zes kernopdrachten:

- opbouw en borging van kennis en expertise: verzamelen, ontwikkelen, onderbouwen, ontsluiten, ... van kennis en expertise;
- deskundigheidsbevordering: creëren van leeromgevingen om de deskundigheid van de betrokkenen in het werkveld en de kwaliteit van het werk te verbeteren;
- praktijk- en methodiekontwikkeling: praktijken en methodieken ontwikkelen en het werkveld ondersteunen bij de implementatie ervan;
- ondersteunende dienstverlening aan personen en organisaties op het terrein;
- beleidsgerichte acties: signaleren van noden, trends, knelpunten en uitdagingen die aanwezig zijn op het terrein en deze vertalen in beleidsadviezen;
- informatie en sensibilisering.

De organisatie geeft uitvoering aan haar kernopdrachten via volgende werkingsprincipes:

- consistentie: de organisatie integreert de verschillende partners die instaan voor de

- ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw tot een consistent geheel;
- verbindend werken: de organisatie hanteert een intersectorale aanpak en gaat aan de slag met en tussen de verschillende perspectieven van het werkveld, wetenschap, beleid en onderwijs;
 - legitimiteit: de organisatie profileert zich ten aanzien van de overheid, het terrein en de koepels door een eigen missie, alsook een eigen meerwaarde, positie en opdracht;
 - alertheid/dialogoog/innovatie: de organisatie neemt een alerte houding aan ten aanzien van wat beleid, werkveld, gebruikers, wetenschap, onderwijs en de samenleving bezig houdt en voert een permanente dialoog en een aanpak die gericht is op innovatie en duurzame verbetering van het aanbod van het werkveld;
 - participatie: de organisatie ontplooit haar werking op een participatie manier met het werkveld om een maximaal effect te realiseren voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities.

1.4. Korte toelichting bij de artikelen

Artikel 2 bevat definieert "de organisatie".

Artikel 3 omschrijft de missie van de organisatie.

Artikel 4 en 5 hebben betrekking op de inhoudelijke terreinen waarop de organisatie werkzaam is (algemeen welzijnswerk, jeugdhulp, ...) en op het niveau waarop de organisatie haar werkzaamheden uitoefent (Vlaams niveau, bovenlokaal niveau) en op de internationale activiteit van de organisatie.

Artikel 6 vermeldt de kernopdrachten van de organisatie en de wijze waarop ze moeten worden uitgevoerd.

Artikel 7 en 8 betreffen de procedure en de voorwaarden voor de erkenning van de organisatie.

Artikel 8 tot en met 13 regelen de subsidiëring van de erkende organisatie. De reguliere subsidiëring gebeurt op basis van een door de Vlaamse Regering goedgekeurd meerjarenplan voor vijf jaar en in het raam van een overeenkomst die tussen de Vlaamse Regering en de organisatie wordt gesloten voor die termijn. Naast de reguliere subsidie kan aan de organisatie een projectsubsidie worden toegekend.

Artikel 14 regelt het toezicht.

Artikel 15 tot en met 19 bevatten wijzigings- en opheffingsbepalingen.

Artikel 20 en 21 maken het mogelijk de organisatie, ontstaan uit de fusie van de vijf bestaande steunpunten, te erkennen en de door die steunpunten opgebouwde reserves over te dragen aan de organisatie die uit de fusie is ontstaan.

Artikel 22 maakt het voor de organisatie mogelijk om gedurende een korte periode na haar oprichting een meerjarenplan in te dienen dat minder dan vijf jaar beslaat.

Artikel 23 bevat de inwerkingtredingsbepaling.

2. PRINCIPIËLE GOEDKEURING

Het ontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 1 juli 2016 (VR PV 2016/32 – punt 0018; VR 2016 0107 DOC. 0697/1-2-3).

Bij die principiële goedkeuring werd de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ermee gelast het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en, als hij zou oordelen dat die adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst, van de Raad van State.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 30 mei 2016. (VR 2016 0107 DOC.0697-4).

Het begrotingsakkoord werd verleend op 22 juni 2016 (VR 2016 0107 DOC.0697-5).

Het begrotingsakkoord vermeldt de volgende twee voorwaarden:

- de mogelijke budgettaire effecten moeten worden opgevangen binnen de beschikbare kredieten;
- in het uitvoeringsbesluit moeten de algemene regels met betrekking tot reservevorming worden opgenomen, alsook de vermelding dat er in het laatste jaar van elke periode geen reserveopbouw mag zijn behalve voor het sociaal passief.

Aan die twee opmerkingen zijn tegemoetkomen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het bijgaande ontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen, schulden, en ontvangsten van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het bijgaande ontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van decreet werd zoveel mogelijk aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/183 van 19 mei 2016.

Het uitvoeren van een RIA is verplicht voor (voor)ontwerpen van decreet die een regulerend effect hebben op de burger, het bedrijfsleven of non-profit organisaties. Niet alleen heeft voorliggend ontwerp geen regulerend effect op voormelde personen of organisaties, maar bovendien kunnen een aantal uitzonderingsgronden op de RIA-verplichting worden ingeroepen:

- vooreerst is er geen vrije beleidsruimte: in de Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 en in de Beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016 wordt de oprichting van één vzw vooropgesteld die de werking van de huidige vijf steunpunten integreert;
- daarnaast is er sprake van autoregulering van de overheid: het eengemaakte steunpunt is zelf wel geen bestuursorgaan, maar het betreft wel een entiteit die door de Vlaamse overheid wordt erkend en gesubsidieerd ter ondersteuning van haar beleid;
- ten slotte heeft het ontwerp een beperkte inhoudelijke impact: de regelingen betreffende de betrokken vijf steunpunten worden samengebracht, op elkaar afgestemd en geïntegreerd in één tekst.

Een RIA moet bijgevolg niet worden opgemaakt, wat ook blijkt uit de regelgevingsagenda.

7. ADVIEZEN

Over het ontwerp van decreet werd advies gevraagd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), aan de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG) en aan de Raad van State. Bij brief van 25 juli 2016 heeft de SERV laten weten vanuit sociaal-economische invalshoek geen bemerkingen te hebben bij het ontwerp van decreet.

7.1 Advies SAR WGG

Op 2 september 2016 heeft de SAR WGG een advies uitgebracht over het ontwerp van decreet. Voor de opmerkingen van de SAR WGG en de reactie daarop kan worden verwezen naar rubriek C, b, van de memorie van toelichting.

7.2 Advies Raad van State

Op 26 oktober 2016 heeft de Raad van State advies 60.171/3 uitgebracht over het ontwerp van decreet. De inhoud van dat advies en het gevolg dat daaraan is gegeven, worden beschreven in rubriek C, c, van de memorie van toelichting.

8. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van een Vlaamse organisatie ter ondersteuning van welzijnsbevordering en samenlevingsopbouw, en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN